

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Ана Лулева,

Определена със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 1903 от 18.09.2025 г. за член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР по професионално направление 2.2 История и археология, научна специалност Нова и най-нова обща история (Балканска история), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. бр 63/01.08.2025 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участника в конкурса

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата
Одобрени за разглеждане са документите на един участник в конкурса – доц. д-р Снежана Петрова Димитрова.

Доц. д-р Димитрова предоставя справка и доказателства, съгласно които е видно, че индивидуалните ѝ наукометрични показатели изпълняват минималните национални изисквания за придобиване на академичната длъжност „професор“ в научната област 2. История, 2.2. История и Археология с количествени показатели 1470 точки при минимален брой 550 точки съгласно ППЗРАС.

Доц. д-р Димитрова е преподавала в бакалавърските програми „История и археология“, „Архивистика и информационна сигурност“, „Педагогика на образованието по география и история“, „Етнология“, „Политология“,

както и в магистърска програма към катедра "История" на Правно-исторически факултет. Тя е научен ръководител на шест (български и чужди) докторанта, от които три успешно защитили.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

В трудовете си доц. д-р Димитрова съчетава комплекс от изследователски методи, прилагани в историята на дипломацията, микроисторията, антропологията и изследванията на паметта, съчетани с афективен подход, което ги прави по същество интердисциплинарни и разкрива нови полета за интерпретация и разбиране на историческите процеси, дипломацията и действията на политическите актьори.

Монографията „Афективният обрат в дипломацията. Балкански казуси“. ИК „Парадигма“, 2025, ISBN 978-954-326-563-3 представлява нов и много съществен принос в българската историография. Авторката прилага афективния подход - разглежда значението, икономията и политиката на емоциите и чувствата, споделяни от историческите личности, като водещ в методологията на изследване на дипломацията около Първата световна война.

Монографията се състои от увод, три глави, заключение, бележки, извори и библиография, 523 страници. В увода е представено историко-философското разбиране, в чиято рамка се ситуира изследването, а именно „Феноменът „Първа световна война“ и афективният обрат“ в историята. В първа глава „На хубавия син Дунав: „Империята с качества“ и България през погледа на „Нашите нови съседи“ (1917–1918)“ в материалните следи от епохата на Първата световна война - изданието на „Българското дружество за развитие на културни и стопански сношения с Австрия и Унгария“ „Нашите нови съседи“ са разчетени чувства, настроения, намерения, надежди, мотивацията на политиките, желание за познаване и добросъседство - една, според авторката, „икономия на чувствата, наглед с

утопичен привкус: благоразположение в уважение и вяра в потенциала на другите (в случая *новите съседни*)“. Те са видени на фона на блестящо познаване на действащите лица и събития и през авторефлексивната авторова перспектива. Историческата картина на духа на епохата е реконструирана в дълбочина чрез културните взаимоотношения между двете страни – България и Австро-Унгария. Афективното е изведено убедително като значим неин елемент. Втора глава на монографията е посветена на контекста и историята на „Защо война?“ на Алберт Айнщайн и Зигмунд Фройд, издадена в Париж през 1933г. от Международния институт за интелектуално сътрудничество (МИИС), свързан с Организацията за интелектуално сътрудничество към Обществото на народите (ОН). Авторката очертава историческия контекст, в който се вписва въпросното издание, в което двамата видни пацифисти споделят мислите си по въпроса „има ли начин хората да бъдат избавени от фаталната обреченост на войната?“. Тази част е приносна с осветляването на дебатите в ОН през 1930-те години за войната и мира, моралното разоръжаване, предотвратяването на агресията и насилието между народите, както и идеите относно войната, които владеят интелектуалния елит на междувоенна Европа. В заключителната част на тази глава доц. д-р Димитрова излага своя прочит на „Защо война?“ в едно богато на асоциации и аргументация есе за силата на афекта в историческия процес. Трета глава е озаглавена „За невидимото наследство на Голямата война, което залага капаните на Парижкия мир и протяга сянката си върху ХХІ век“. Тук фокусът отново е върху афективната реалност на историческия опит, дискутирана през едно място на памет за Голямата война и неговите превъплъщения – паметникът на благодарността „На Франция“, издигнат в Белград през 1930-та година и изразяващ тогава обичта и благодарността на сръбския народ към Франция. Чувства, които се променят във времето, за да се превърнат в гняв и обида през 2017 и 2018г. Анализът разкрива променящите се значения на мястото на памет в

контекста на променящите се, включително и афективни, отношенията между наследниците. Заключението връща към актуалния изследователски въпрос: „Защо все още Първата световна война ни вълнува: афект и политика“. Трите казуса, в които се разкрива ролята на афекта в дипломатията около Първата световна война и тридесетте години на XX в. подкрепят авторовата теза, която гласи че „афективния обрат в дипломатията започва в края на XIX век, а не в края на XX век, и неин симптом е Първата световна война и нейният мир“.

Монографията на Снежана Димитрова има безспорен научен принос. Дипломатическите отношения в трите казуса са анализирани в дълбочина през призмата на афективното им съдържание. Феноменът „Първа световна война“ е положен в широк времеви контекст, простиращ се до съвременността. Трудът поставя началото на ново поле в българската историография – това на афективния обрат в изследванията на Първата световна война и нейните последици и представлява значим принос към европейската историография за Първата световна война и нейния мир именно чрез успешно приложения афективен подход.

III. Критични бележки и препоръки

Внушителната научната продукция на доц. д-р Снежана Димитрова свидетелства за нейната посветеност и последователност в следването на разбирането ѝ за правене на историческа наука – иновативно, на високо световно ниво, с откриване на нови теми и перспективи към изследванията на първите десетилетия на XX в. и Първата световна война.

IV. Заключение

Като оценявам високо научната стойност на представения хабилитационен труд и приложените статии и студии, публикувани в престижни международни издания, както и факта, че са изпълнени и преизпълнени

минималните национални изисквания за придобиване на академичната длъжност „професор“, убедено препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди академичната длъжност „професор“ на доц. д-р Снежана Димитрова.

Дата: 6 ноември 2025 г.

Член на журито:

(Подпис)

South-West University “Neofit Rilski”

STATEMENT

by Prof. Dr. Ana Luleva,

Appointed by Order No. 1903 of 18 September 2025 of the Rector of South-West University “Neofit Rilski,” as a member of the academic jury in the competition for the position of Professor in the professional field 2.2 History and Archaeology, in the scientific specialty *Modern and Contemporary General History (Balkan History)*, announced in State Gazette No. 63/01.08.2025.

Evaluation of the scientific, applied, and professional-academic activity and output submitted by the candidate

I. Summary of the Candidate’s Academic Output and Professional Activity

The competition has one candidate — Assoc. Prof. Dr. Snezhana Petrova Dimitrova.

Assoc. Prof. Dr. Dimitrova has submitted detailed documentation demonstrating that her individual scientific indicators meet and exceed the minimum national requirements for the academic position of *Professor* in the field of History (2.2 History and Archaeology), with a total of 1470 points, compared to the minimum of 550 points stipulated in the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of the Academic Staff (PPRAS).

She has taught courses in the undergraduate programs History and Archaeology, Archivistics and Information Security, Pedagogy of Education in Geography and History, Ethnology, and Political Science, as well as in a Master's program offered by the Department of History in the Faculty of Law and History. Assoc. Prof. Dr. Dimitrova has supervised six doctoral students (Bulgarian and foreign), three of whom have successfully defended their dissertations.

II. Evaluation of the Scientific and Practical Contributions of the Submitted Works

In her research, Assoc. Prof. Dr. Dimitrova employs a combination of methodologies from diplomatic history, microhistory, anthropology, and memory studies, integrating them with an affective approach. This methodological synthesis renders her work genuinely interdisciplinary, opening new fields of interpretation and understanding of historical processes, diplomacy, and political actors.

Her monograph *The Affective Turn in Diplomacy: Balkan Case Studies* (Paradigma Publishing House, 2025, ISBN 978-954-326-563-3) constitutes a significant and original contribution to Bulgarian historiography. The author applies the affective approach — examining the meaning, economy, and politics of emotions and feelings shared by historical actors — as a guiding methodology for the study of diplomacy surrounding the First World War.

The monograph consists of an introduction, three chapters, a conclusion, notes, sources, and bibliography (523 pages in total). The introduction outlines the historical and philosophical framework of the study — “The Phenomenon of the First World War and the Affective Turn in History.” Chapter One, “On the Beautiful Blue Danube: ‘An Empire of Qualities’ and Bulgaria through the Eyes of ‘Our New Neighbours’ (1917–1918),” analyzes material traces from the period of the First World War — specifically, the publication “Our New Neighbours” by

the Bulgarian Society for the Development of Cultural and Economic Relations with Austria and Hungary. Dimitrova interprets these texts as expressions of feelings, moods, intentions, and hopes that shaped political motivations and aspirations for understanding and good neighbourliness — what she terms “an economy of feelings with a utopian flavour: goodwill grounded in respect and faith in the potential of others (in this case, the new neighbours).” The analysis demonstrates a masterful command of historical context and actors, combined with a self-reflective authorial stance. The cultural relations between Bulgaria and Austria-Hungary are reconstructed in depth, convincingly revealing the affective dimension as a core component of the historical experience. Chapter Two examines the context and intellectual history of *Why War?* by Albert Einstein and Sigmund Freud, published in Paris in 1933 by the International Institute for Intellectual Cooperation (IIIC), associated with the League of Nations’ Organization for Intellectual Cooperation. The author situates this text within its historical context, in which two prominent pacifists explore the question: “Is there any way to free humanity from the fatal compulsion to war?” This chapter is particularly valuable for shedding light on the debates within the League of Nations during the 1930s concerning war and peace, moral disarmament, and the prevention of aggression and violence among nations, as well as the ideas about war that preoccupied Europe’s interwar intellectual elite. The author’s interpretation of *Why War?* develops into a compelling and well-argued essay on the power of affect in historical processes. Chapter Three, “On the Invisible Legacy of the Great War, Which Set the Traps of the Paris Peace and Cast Its Shadow over the 21st Century,” focuses again on the affective reality of historical experience. It discusses a key site of memory of the Great War — the “Monument of Gratitude to France” in Belgrade, erected in 1930 to express the Serbian people’s affection and gratitude toward France. These emotions, however, transformed over time, turning into anger and resentment in 2017–2018. The analysis reveals the shifting meanings of this memorial in the context of

changing — including affective — relations between successor nations. The conclusion returns to the central research question: “Why does the First World War still move us? Affect and Politics.” The three case studies convincingly demonstrate the role of affect in diplomacy during and after the First World War, supporting the author’s thesis that “the affective turn in diplomacy began at the end of the 19th century, not the 20th, with the First World War and its peace as its primary symptom.”

Dimitrova’s monograph represents an indisputable scholarly achievement. The diplomatic relations explored in the three case studies are analyzed in depth through the prism of their affective dimensions. The phenomenon of the First World War is situated within a broad temporal framework extending to the present day. The study pioneers a new field in Bulgarian historiography — the affective turn in the study of the First World War and its aftermath — and makes a meaningful contribution to European historiography on the topic through the successful application of the affective approach.

III. Critical Remarks and Recommendations

The impressive scholarly output of Assoc. Prof. Dr. Snejana Dimitrova attests to her dedication and consistency in pursuing her vision of historical scholarship — innovative, of high international standard, and revealing new themes and perspectives in the study of the early twentieth century and the First World War.

IV. Conclusion

Having carefully assessed the high academic value of the submitted habilitation monograph and the accompanying articles and studies, published in respected international journals and collections, and noting that the minimum national requirements for the academic position of *Professor* have been fully met and significantly exceeded, I strongly and confidently recommend to the esteemed

academic jury that Assoc. Prof. Dr. Snezhana Dimitrova be awarded the academic position of Professor.

Date: 6 November 2025

Member of the Jury:

(Signature)